

Prof. dr. Josef Opatrný
Středisko ibero-amerických studií
FF UK

Posudek diplomové práce

Anna Ulrichová, *Vliv Světlé stezky na život v Peru*, 113 str. rkp.

Diplomantka si pro svou diplomovou práci vybrala neobyčejně komplikovanou problematiku vnitřního konfliktu v Peru, který sice ve své vyostřené podobě sice už odezněl, jeho důsledky však zřejmě ponese peruánská společnost ještě celá desetiletí. Ulrichová se přitom rozhodla, že se předmětem jejího zájmu nestane popis tohoto konfliktu v podobě konkrétních projevů terorismu, jeho lidských obětí a materiálních ztrát, ale vliv nestability na myšlení a jednání Peruánců. Je pak velkým kladem práce, že se diplomantka skutečně vyhnula popisu spektakulárních akcí ozbrojenců Světlé stezky a sleduje jejich působení na chování a myšlení Peruánců. Přitom sice zůstává někdy u pouhé registrace projevů tohoto vlivu, na druhé straně se ovšem nesnaží o formování spekulativních závěrů, což je také třeba s uznáním konstatovat.

Práce, která se opírá výlučně o zahraniční, především peruánskou literaturu a osobní zkušenost ze studijního pobytu v Limě, svědčí o autorčině schopnosti vidět souvislosti konfliktu i jeho působení na různé stránky života peruánské společnosti v době růstu aktivit Světlé stezky, jejich vrcholu i doznívání. Diplomantka rozdělila text do tří částí, první je hutným nástinem politického a sociálního vývoje Peru druhé poloviny dvacátého století, z něhož logicky vychází druhá část. Ta je popisem života v Peru osmdesátých a devadesátých let, kdy padly za oběť akcím senderistů a vojáků tisíce nezúčastněných Peruánců a další tisíce a desetitisíce byly vystaveny různé formě násilí. Ulrichová zde ve shodě s většinou autorů a autorek, které se problematikou zabývají v posledních letech, věnuje pozornost především násilí sexuálnímu a vynuceným migracím, nepochybně také proto, že se tyto formy násilí promítají až do současnosti. V poslední části sleduje diplomantka stopy faktického válečného stavu v řadě peruánských provincií minulosti na současnou situaci země, a konstatuje je i pro oblasti, kde budou patrně vzbuzovat jisté překvapení (jazyk).

Je škoda, že se diplomantka při své schopnosti kritického pohledu na stávající literaturu a prameny, patrně z jejího přístupu k zdrojům, které při práci používá, nepokusila v úvodu o zhodnocení základních prací a souborů dokumentů, tady mám na mysli především výsledky činnosti Komise pravdy a usmíření. Formální nedostatky se pak objevují v poznámkách, resp.

psaní bibliografických údajů. Na druhé straně jsou tyto drobné vady na kráse víc než vyváženy kvalitami obsahovými i formálními, zde především mimořádně kultivovanou prezentací výsledků práce. Po této stránce patří Ulrichové text k tomu nejlepšímu, co jsem měl v posledních letech příležitost posuzovat. Výjimečné použití výrazu či obratu z hovorového jazyka (příklady se těžko hledají, protože je jich opravdu málo, srov. použití slova sehnat na str. 47) jenom podtrhují jazykovou kvalitu práce. Dvojznačně lze pak posuzovat evidentní citovou angažovanost autorky, její patrný soucit s oběťmi násilí ukazuje charakter jmenované, na druhé straně pak ovšem ztěžuje potřebný odstup. Ne ovšem v daném případě natolik, aby Ulrichová nemohla v závěru racionálně posoudit vliv existence a aktivit Světlé stezky na peruánskou realitu. Konstatuje přitom, že různé složky společnosti v Peru byly zasaženy různou měrou a hovoří pak také o kladném, nepřímém a nezamýšleném, efektu v podobě větší společenské angažovanosti žen.

Protože práce víc než splňuje všechny požadavky kladené na tento druh textu, doporučuji ji bez sebemenšího váhání k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobrá až výborná.

V Praze, 20. května 2014

Prof. dr. Josef Opatrný